

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

София, 08.10.2025 г.

от Обществено обсъждане

на проект на решение относно утвърждаване на норма на възвръщаемост на капитала за ВиК операторите за регулаторен период 2027 - 2031 г.

Днес, 08.10.2025 г. от 10:35 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в пълен състав, ръководено от председателя Пламен Младеновски.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Александра Богословска, Благой Голубарев, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На общественото обсъждане Ив. Касчиев – главен директор на главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“, Ел. Маринова – директор на дирекция „Правна“, С. Маринова – началник на отдел „Цени и бизнес планове-водоснабдителни и канализационни услуги“ в КЕВР.

Заседанието беше излъчено в реално време чрез интернет страницата на Комисията.

Председателят Пламен Младеновски откри общественото обсъждане и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 285 от 30.09.2025 г., т. 2, за участие в общественото обсъждане на проект на решение относно утвърждаване на норма на възвръщаемост на капитала за ВиК операторите за регулаторен период 2027 - 2031 г., са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, асоциации по ВиК, общини, ВиК оператори, клиенти и организации на потребители.

Тема на общественото обсъждане е проект на решение относно утвърждаване на норма на възвръщаемост на капитала за ВиК операторите за регулаторен период 2027 - 2031 г.

Проектът на решение е изготвен от работна група в състав: Ивайло Касчиев, Елена Маринова, Силвия Маринова, Ани Вучкова – Гюрова, Василена Иванова, Лолита Косева, Стефан Якимов, Ася Желязкова, Мая Кожухарова, Йовка Велчева, Надежда Иванова, Ненко Ненков.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № 285 от 30.09.2025 г., т. 2, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата Microsoft Teams.

С писмо на КЕВР с изх. № В-03-06-7/30.09.2025 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на регионалното развитие и благоустройството, „Български ВиК холдинг“ ЕАД, Омбудсман на Република България, Национален браншов**

синдикат „Водоснабдител” - КНСБ, Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – КТ „Подкрепа“, Българска асоциация по водите, Съюз на ВиК операторите в Република България, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“.

С писмо на КЕВР с изх. № В-17-00-12/30.09.2025 г. като заинтересовани лица са поканени "Софийска вода" АД, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Пловдив, "Водоснабдяване и канализация - Варна" ООД, "Водоснабдяване и канализация" ЕАД, гр. Бургас, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Стара Загора, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Плевен, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. София, "Водоснабдяване и канализация Йовковци" ООД, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Хасково, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Русе, "Водоснабдяване и канализация-Шумен" ООД, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Благоевград, "Водоснабдяване и канализация - Сливен" ООД, "Водоснабдяване и канализация Добрич" АД, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Враца, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Перник, "Водоснабдяване и канализационни услуги" ЕООД, гр. Пазарджик, "ВИК" ООД, гр. Кърджали, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Ямбол, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Монтана, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Търговище, "ВИК" ООД, гр. Габрово, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Силистра, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Смолян, "В и К" АД, гр. Ловеч, "Водоснабдяване - Дунав" ЕООД, "Кюстендилска вода" ЕООД, "Водоснабдяване и канализация-Видин" ЕООД, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Петрич, "УВЕКС" ЕООД, гр. Сандански, "Водоснабдяване, канализация и териториален водоинженеринг" ЕООД, гр. Велинград, "ВиК Стенето" ЕООД, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Исперих, "Водоснабдяване и канализация-П" ЕООД, гр. Панагюрище, "Водоснабдяване и канализация - Берковица" ЕООД, "Водоснабдяване, канализация и строителство" ЕООД, гр. Пещера, "ВКТВ" ЕООД, гр. Ракитово, "Инфрастрой" ЕООД, "ВиК Паничище" ЕООД, "ВиК - Кресна" ЕООД и "ВиК - Батак" ЕООД.

Заявили участие в общественото обсъждане са:

- г-н Иван Иванов – председател на Българска асоциация по водите;
- г-жа Десислава Янева – консултант към Българска асоциация по водите;
- г-н Илиян Илиев – председател на Съюз на ВиК операторите в Република България;
- адв. Анна Чанова - представител на Съюз на ВиК операторите в Република България;
- г-жа Ана Манярова – мениджър Регулация в "Софийска вода" АД;
- г-жа Росица Итова – управител на „Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. София;
- г-жа Елисавета Караджова – главен счетоводител на „Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. София;
- г-жа Силвия Пенева - главен счетоводител на "Водоснабдяване и канализация Добрич" АД (чрез Microsoft Teams);
- г-жа Мила Милева - ръководител отдел "Бизнес услуги" във "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Враца (чрез Microsoft Teams);
- инж. Димитър Димитров – управител на "УВЕКС" ЕООД, гр. Сандански (чрез Microsoft Teams).

Министерство на регионалното развитие и благоустройството, „Български ВиК холдинг“ ЕАД, Омбудсман на Република България, Национален браншов синдикат „Водоснабдител“ - КНСБ, Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – КТ „Подкрепа“, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“ не изпращат свои представители.

"Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Пловдив, "Водоснабдяване и канализация - Варна" ООД, "Водоснабдяване и канализация" ЕАД, гр. Бургас, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Стара Загора, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Плевен, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Хасково, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Русе, "Водоснабдяване и канализация-Шумен" ООД, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Благоевград, "Водоснабдяване и канализация - Сливен" ООД, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Перник, "Водоснабдяване и канализационни услуги" ЕООД, гр. Пазарджик, "ВИК" ООД, гр. Кърджали, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Ямбол, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Монтана, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Търговище, "ВИК" ООД, гр. Габрово, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Силистра, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Смолян, "В и К" АД, гр. Ловеч, "Водоснабдяване - Дунав" ЕООД, "Кюстендилска вода" ЕООД, "Водоснабдяване и канализация-Видин" ЕООД, "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Петрич, "Водоснабдяване, канализация и териториален водоинженеринг" ЕООД, гр. Велинград, "ВиК Стенето" ЕООД, "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Исперих, "Водоснабдяване и канализация-П" ЕООД, гр. Панагюрище, "Водоснабдяване и канализация - Берковица" ЕООД, "Водоснабдяване, канализация и строителство" ЕООД, гр. Пещера, "ВКТВ" ЕООД, гр. Ракитово, "Инфрастрой" ЕООД, "ВиК Паничище" ЕООД, "ВиК - Кресна" ЕООД и "ВиК - Батак" ЕООД не изпращат свои представители.

Пл. Младеновски:

Заповядайте, г-н Илиев.

Ил. Илиев – председател на Съюз на ВиК операторите в Република България:

Потвърждавам нашата позиция. При приключване на заседанието ще представим и писмено становище.

Пл. Младеновски:

Благодаря Ви, г-н Илиев. Г-н Иванов.

Ив. Иванов – председател на Българска асоциация по водите:

Аз ще бъда малко по-обстоятелствен. Първо, да кажа, че за пореден път виждам доста усилия хвърлени в изпълнение на задачите на Комисията за енергийно и водно регулиране. Като цяло добре аргументирани документи, на които е трудно да възразим, но все пак има няколко въпроси, които най-малкото е хубаво да изясним, дори и за тези, които не са запознати в детайли с темата. Един от въпросите е, защо се приема съотношението 50:50. Ясно е, че е трудно да се намери баланс, така че да не ошети някой или да не поощри излишно други. Търсено е някакво средно съотношение 50:50, но според моите колеги е добре да се помисли за различно съотношение, поне да се подхожда индивидуално, което по мои сметки в повечето случаи няма да е в полза на ВиК операторите, които имат повече привлечен капитал, но трябва да се мисли в посока на това да се даде възможност на ВиК операторите да правят повече инвестиции. Тоест освен чрез амортизационните отчисления, които се използват за инвестиции, е хубаво да имат възможност и през нормата на възвръщаемост да получават приходи, с които да правят инвестиции. Другата тема е, защо се

разминава нормата на възвръщаемост на привлечения капитал с тази на лихвените проценти, които предоставя Български ВиК холдинг. Това според мен не трябва да се допуска, защото съм убеден, че Български ВиК холдинг изчислява една норма на възвръщаемост, която е по пазарни нива. Знаете, че повечето ВиК оператори прибавят до това да ползват заеми от Български ВиК холдинг и де факто с по-ниската норма на възвръщаемост те ще бъдат директно ошетени. Мисля, че дори като гледаме на това, да, Комисията е независим орган, но все пак е част от държавата и не е логично да има разминаване в държавната политика, държавният холдинг да дава по-високи лихви, отколкото се допускат в цените, един вид. Трябва да се потърси някакво решение в тази посока.

Задава се въпрос от наши членове: След като толкова дълго коментираме трябва ли да има общински, да няма общински ВиК оператори, колко трябва да са големи ВиК операторите, защо в края на краищата създаваме предпоставки и различия в нормата на възвръщаемост? Не трябва ли за всички да е една, възможно най-висока?

Пл. Младеновски :

Благодаря Ви, г-н Иванов. И аз ще направя един коментар по Вашето изказване. По отношение на капиталовата структура 50:50. Ще се върна назад 12-13 години, когато това беше въведено за електроразпределителните дружества. Да Ви кажа честно дали 50:50, или някаква друга, почти няма никакво значение, тъй като тази капиталова структура участва и при изчисляването на лостовия път. Така че нормата на възвръщаемост на собствения капитал при различна капиталова структура е различна, т.е. ще е по-ниска. В тази връзка и по арбитражните дела с ЕРП-тата, това сме го коментирали много и с адвокатите, зависи от различния период, но много голяма разлика в нормата на възвръщаемост почти не се наблюдава, независимо от прилаганата капиталова структура. По-скоро 50:50 отразява някакво балансирано решение, което във времето се е доказало, че горе-долу осигурява една недискриминационна нито към потребителите, нито към самите дружества норма на възвръщаемост. Ето, в сектор Топлоенергетика, примерно, използваме действителната капиталова структура на дружествата и ако вземем един период от 5 години, те почти не се различават, ако използваме 50:50, но за действителна капиталова структура чисто регулаторно в ютилити учебниците пише, че се използва, когато се влива чрез норма на възвръщаемост, т.е. всяка година, когато се определят цени, а не за един по-дълъг период, както в случая се използва за ВиК операторите. Това е по нормата на възвръщаемост.

По отношение на лихвения процент – дали да се използва този от ВиК холдинга, аз не знам каква е разликата, но все пак ние сме задължени да използваме пазарния лихвен процент, най-малкото да не ошетяваме потребителите, защото ВиК холдингът е структура, която може да си измисля всякакви лихвени проценти, които да дава на ВиК дружествата. И ако те не намерят лихвен процент от банката, тогава могат да използват услугите на ВиК холдинга. Пак правя паралел с енергетиката и БЕХ, чиито заеми към дъщерните му дружества са на лихвени проценти по-високи от пазарните, които банките предлагат в момента. Това са само бегли коментари към казаното от Вас. Има ли желание от страна на членовете на Комисията за други изказвания? Г-н Кочков, г-жо Богословска, заповядайте.

Д. Кочков:

Няма върху какво да се изкажа, г-н Председател. Все пак има срок за внасяне на становища. Те ще бъдат разгледани, разбира се. Официално нека бъдат внесени, защото протоколът си е протокол, но хубаво е да бъдат внесени и след това разгледани от работната група.

Пл. Младеновски :

Благодаря Ви, г-н Кочков. Заповядайте, г-н Иванов.

Ив. Иванов – председател на Българска асоциация по водите:

За да върви диалог, както се казва. Български ВиК холдинг не може да предлага каквито и да е лихвени проценти.

Пл. Младеновски :

Аз пак казвам, че не съм запознат точно с политиката на холдинга, на лихвообразуването.

Ив. Иванов – председател на Българска асоциация по водите:

Това е, че те явно ползват различна методика, защото и те трябва пазарно да предложат, за да не бъдат обвинени, че дават държавна помощ. Но явно може би те да се стиковат, да почват да предлагат такава, каквато Вие изчислявате, но ВиК операторите по някакъв начин не трябва да бъдат ощетявани и да могат да си възстановяват тези разходи за лихви. Въпрос на процес е.

Пл. Младеновски :

Благодаря, г-н Иванов. Аз не мисля, че ВиК холдингът трябва да е конкурент на банките. ВиК холдингът ролята му е да подпомага дружествата, за да се извършват инвестиции. Всички знаем, колко са необходимите инвестиции, особено след събитията от последните няколко месеца. Така че в никакъв случай не трябва да се мисли, че Комисията цели да ограничава. Напротив, ние искаме да стимулираме инвестициите. Именно затова не е използвана методологията за определяне на норма на възвръщаемост от предходния регулаторен период. Имаме тотално нов начин за определяне на нормата на възвръщаемост, именно за да не спираме инвестициите в сектора и колкото можем, осигурявайки баланс между интересите на потребители и ВиК дружества, да стимулираме извършването на тези инвестиции и приветстваме ролята на ВиК холдинга в целия този процес. Г-н Касчиев.

Ив. Касчиев – главен директор на главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“:

Благодаря, г-н Председател. По отношение на така изказаните становища, че операторите трябва да бъдат разгледани индивидуално, все пак в нормативната уредба е предвидено да определяме норма на възвръщаемост по групи оператори. В Наредбата за регулиране на цените се казва, че Комисията разделя ВиК операторите по групи. В Указанията за прилагане на Наредбата за регулиране на цените е посочено, че преди началото на регулаторния период се утвърждава пределна норма на възвръщаемост по групи оператори.

По отношение на целевата структура, в доклада е дадена много подробна информация за финансовото състояние на ВиК операторите, което се вижда, че е изключително не добро, основно за държавните оператори. Първо, имаме няколко дружества с отрицателен собствен капитал. Доколкото съм запознат, това се дефинира в Търговския закон като свръх задлъжнялост по принцип и основание за стартиране на производство по несъстоятелност. Какво съотношение за тези оператори трябва да приемем? Какъв е дялът на собствения и на привличения, когато имаме отрицателен собствен капитал? Там трябва да се приеме очевидно 100% привлечен капитал. Имаме страшно много държавни оператори, чийто собствен капитал е много намалял поради големия размер на загубите – загуби през отчетната година и загуби от предходни години. Стойностите са посочени, посочени са и операторите, които отчитат най-големи такива загуби. С други думи, за голяма част от държавните оператори дялът на привличения капитал е много, много голям на фона на собствения капитал, който заради тези загуби силно намалява. Има в доклада информация по групи оператори и се вижда, че ако ние вземем отчетните данни, които са по групи оператори, това означава да очетим средните оператори много. Тяхната норма ще бъде намалена, а да се увеличи нормата на възвръщаемост на общинските оператори, тъй като те

почти нямат привлечен капитал. Ако това е целта на предложението, не мога да го разбера. Не е в полза на дружествата. Считам, че целевата структура, която Комисията има правомощия да утвърждава като самостоятелен елемент, тя балансира всички тези разлики. От една страна, няма да ошети операторите, които са със силно намален дял на собствен капитал и много висок дял на привлечен капитал. От друга страна, няма пък да даде прекомерно висока норма на тези дружества, които пък нямат никакви заеми. Отделно от това, ако ние ще използваме индивидуалните данни на операторите, то ние трябва да съобразим не само отчетените, но и прогнозните такива. Ние към момента ги нямаме. Сега, какво ще се случи с операторите, които имат отрицателен собствен капитал? Виждаме практиката, че Български ВиК холдинг започва да увеличава капитала на много дружества. Това най-вероятно може да се случи за някои от тези оператори в бъдещето. Ние как да го съобразим? Как да съобразим тези оператори, които в момента нямат заеми, но те ще взимат такива, защото имаме и нови дружества бенефициенти, на масата има сред тях, по Програма 21/27? Това означава, ако ние определим норма сега на база на индивидуалните данни, да определим норма, която към този момент може да е много ниска, в бъдеще пък да става прекомерна, заради прогнозните данни, с които ние не разполагаме. Ние няма как да съобразим всички тези факти и обстоятелства. По закон ние трябва да утвърдим норма, която е икономически обоснована. Именно затова се използва и тази целева структура на капитала, която е 50:50.

По отношение на нормата на привлечения капитал, тя се базира на данни от БНБ. Какви са лихвените проценти и как ги определя Български ВиК холдинг, ние не знаем. Те не го координират това нещо с нас, но при всички положения не може да твърдим, че лихвените проценти на Български ВиК холдинг са държавна политика. Български ВиК холдинг е търговско дружество. Държавната политика се прави от изпълнителната власт, в случая от Министерски съвет и съответните министерства.

По отношение на това, че трябва да се осигуряват възможности да се правят инвестиции, мога да кажа, че регулаторната рамка в България дава максимум възможност за операторите да правят инвестиции, тъй като предварително в цените се включва в пълен размер разход, който да финансира инвестициите, 1:1 е съотношението. Какъвто е размерът на прогнозната инвестиция, такъв размер разход за амортизация влиза в цената. Това почти го няма в другите държави. Отделно, предварително ние даваме и възвръщаемост на вложения капитал и очакваме операторите да изпълнят тези инвестиции. Тъй като не се случва винаги да ги изпълняват, именно затова в годишната корекция на цените ние отчитаме реалното изпълнение на инвестициите. Това, което е дадено предварително в цената, ако не бъде изпълнено, се отнема. По принцип регулаторният модел в много други държави е различен. Операторът трябва да направи инвестиции (както може да си осигури средствата), чак след като ги направи, те влизат в регулаторната база и се получава възвръщаемост и съответно си получават и по-високи разходи за амортизация. Така че ние даваме максимума като финансови параметри да се инвестира, именно защото в нашия сектор има огромна нужда от инвестиции. Защо има различие на нормата по групите ВиК оператори? Пак казвам. Ние трябва да групираме операторите, да отчитаме техните специфики и съответно да утвърждаваме норма на възвръщаемост по групи оператори. По-малките оператори по принцип имат по-затруднен достъп до вземане на заеми и имат по-нисък номинален размер на регулаторната база на активите. Така че ние тези неща ги съобразяваме, за да има икономически обоснована норма на възвръщаемост.

По отношение на въпроса на "Софийска вода" АД. В решенето е посочено, че за "Софийска вода" АД важат параметрите на Концесионния договор.

Благодаря за вниманието.

Пл. Младеновски:

Благодаря Ви, г-н Касчиев. Тъкмо щях да кажа, че съм забравил да отговоря на "Софийска вода" АД, но г-н Касчиев взе отношение по поставения от Вас въпрос. Ако няма

други желания за изказвания, обявявам 14-дневен срок за предоставяне на становища и насрочваме закритото заседание за 30.10.2025 г., с което закривам това обществено обсъждане.

Благодаря на участниците.

Приложения:

1. Писма на КЕВР с изх. № В-03-06-7/30.09.2025 г. и изх. № В-17-00-12/30.09.2025 г. - покани до заинтересованите лица относно утвърждаване на норма на възвръщаемост на капитала за ВиК операторите за регулаторен период 2027 - 2031 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

X

Александра Богословска - член на КЕВР

X

Благой Голубарев - член на КЕВР

X

Димитър Кочков - член на КЕВР

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

X

Пламен Младеновски - председател на КЕВР

X

Росица Тоткова - главен секретар на КЕВР

Протоколирал:

X

Антоанета Фикова - главен експерт, АИО,
дирекция "Обща администрация"